

NOTA DE PREMSA

comunicacio@iphes.cat
www.iphes.cat

Un santuari de caça a Pinilla del Valle (Madrid) confirma que els Neandertals tenien capacitat simbòlica

Investigadors de l'IPHES-CERCA participen a l'estudi publicat a la prestigiosa revista *Nature Human Behaviour*, en què es planteja que cranis de grans herbívors es van utilitzar com a trofeus de caça.

Les restes, amb més de 40.000 anys, converteixen el jaciment en un lloc de referència en termes científics

Tarragona, 26 gener de 2023. A la coneguda com a Vall dels Neandertals, situada en el municipi de Pinilla del Valle (Madrid), s'ha produït una de les troballes arqueològiques més excepcionals dels últims anys que confirmaria la capacitat simbòlica dels Neandertals. Així es desprèn de l'estudi iniciat fa catorze anys per l'equip de recerca dels jaciments que integren aquest espai, que lideren l'arqueòleg Enrique Baquedano; el paleontòleg Juan Luis Arsuaga, i el geòleg Alfredo Pérez-González i les conclusions del qual ha publicat la prestigiosa revista científica *Nature Human Behaviour*.

Els resultats científics publicats són la recompensa d'un treball d'investigació intens desenvolupat per part d'un equip multidisciplinari, procedent de diferents universitats i centres de recerca nacionals, entre els quals hi ha l'IPHES-CERCA. Entre els signants de l'article hi ha la **Rosa Huguet**, zoològica i investigadora de l'IPHES-CERCA i professora de la URV, **Hugues-Alexandre Blain**, paleontòleg i investigador de l'IPHES-CERCA i **David M. Martín-Perea**, geòleg i investigador postdoctoral Margarita Salas a la UCM - IPHES.

Vista aèria del Calver de la Figuera. En primer terme, la Cova Des-Coberta. Foto: Javier Trueba

Vista de l'excavació a la Cova Des-Cubierta. Foto: Javier Trueba

En concret, la investigació se centra en el jaciment neandertal de la Cueva Des-Cubierta localitzada el 2009 en el sistema càrstic del Calvero de la Higuera, en el municipi madrileny de Pinilla del Valle. Es tracta d'una llarga galeria amb els sostres caiguts, és a dir, que no conserva la coberta original, en què s'ha recuperat un conjunt excepcional de cranis de grans herbívors, alguns dels quals associats a petits fogars.

Alguns dels cranis més ben conservats recuperats a la Cueva Des-Cubierta de Pinilla de la Vall. Foto: *Nature Human Behaviour*.

Els neandertals que van viure als voltants del jaciment durant el Paleolític Mitjà van acumular a l'interior de la cova cranis de diferents mamífers, principalment d'animals amb apèndixs, com els bisons (*Bison priscus*), els urs (*Bos primigenius*), cérvols (*Cervus elaphus*) i rinoceronts de l'espècie *Stephanorhinus hemitoechus*. Aquestes restes presenten clares evidències d'haver estat processades pels Neandertals abans i també després d'haver estat introduïdes a la cova.

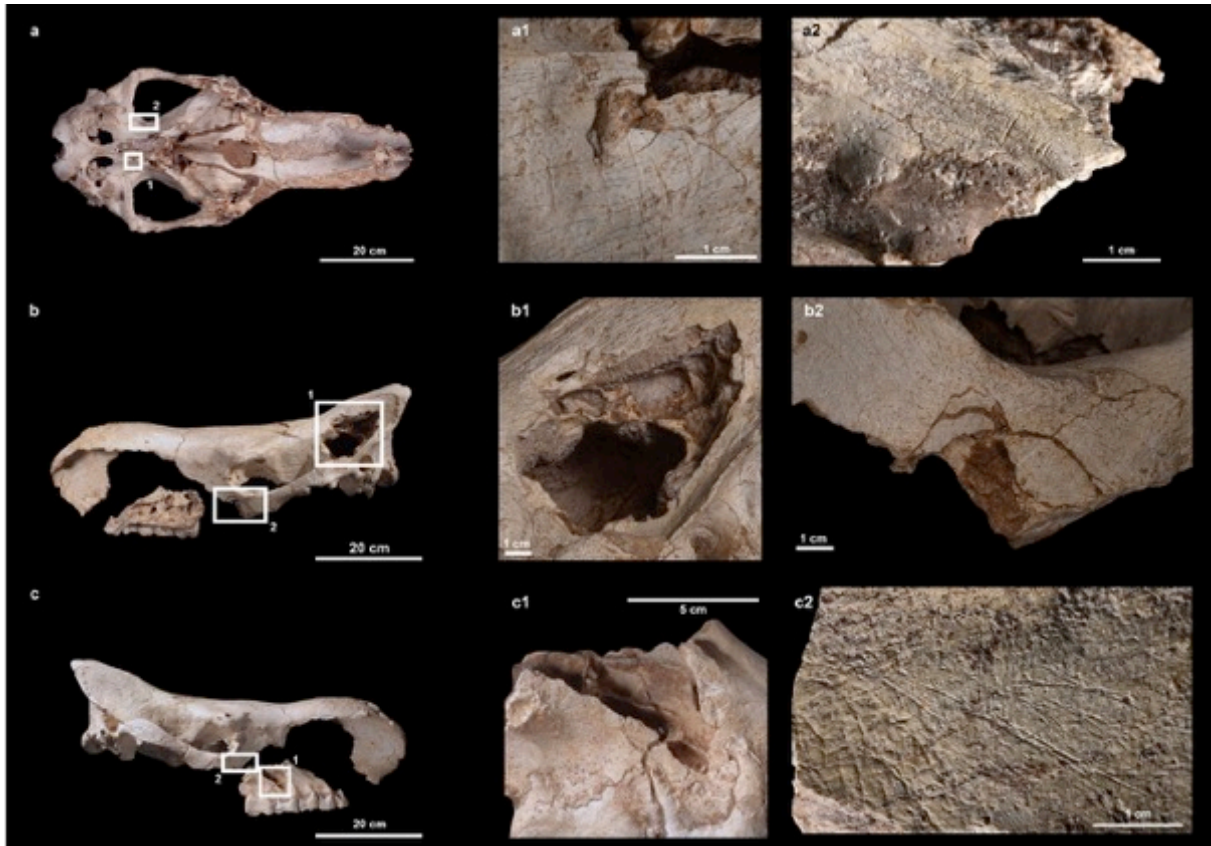
A més, segons la investigació presentada, aquesta activitat es va mantenir al llarg de, almenys, diverses generacions, cosa que introdueix el concepte de tradició cultural que hauria passat de generació en generació. Al costat d'aquests cranis van

aparèixer utensilis lítics musteriens, típics dels Neandertals, així com encluses i els percutors utilitzats per fracturar-los. Segons els investigadors, aquest comportament dels Neandertals de fa una mica més de 40.000 anys no està relacionat amb activitats de subsistència sinó més aviat amb d'altres aspectes força desconeguts per a aquesta mena d'homínids: les seves capacitats simbòliques, fins ara només atribuïdes a la nostra espècie.

I és que les dades que proporciona el registre són molt sorprenents. Segons Rosa Huguet, investigadora de l'IPHES-CERCA i professora de la URV i coautora de l'article, "les característiques del conjunt publicat així com la representació anatòmica o el predomini de tàxons amb apèndix indicaria que els Neandertals donarien als animals que caçaven un significat més enllà del pròpiament subsistencial". De fet, el conjunt fòssil recuperat a Cova Des-Cubierta "és molt singular ja que l'acumulació intencional de cranis en un enclavament per part dels Neandertals és un fet inèdit fins ara", conclou la investigadora.

Crani de bisó (*Bison priscus*) amb marques de tall a l'os nasal. Foto: *Nature Human Behaviour*

Crani de rinoceront (*Stephanorhinus hemitoechus*) amb modificacions antropogèniques.
Foto: *Nature Human Behaviour*

Referència de l'article:

Enrique Baquedano, Juan L. Arsuaga, Alfredo Pérez-González, César Laplana, Belén Márquez, Rosa Huguet, Sandra Gómez-Soler, Lucía Villaescusa, M. Ángeles Galindo-Pellicena, Laura Rodríguez, Rebeca García-González, M.-Cruz Ortega, David M. Martín-Perea, Ana I. Ortega, Lucía Hernández-Vivanco, Gonzalo Ruiz-Liso, Juan Gómez-Hernanz, José I. Alonso-Martín, Ana Abrunhosa, Abel Moclán, Ana I. Casado, Marina Vegara-Riquelme, Ana Álvarez-Fernández, Ángel C. Domínguez-García, Diego J. Álvarez-Lao, Nuria García, Paloma Sevilla, Hugues-Alexandre Blain, Blanca Ruiz-Zapata, M. José Gil-García, Adrián Álvarez-Vena, Teresa Sanz, Rolf Quam, Tom Higham. 2023. A symbolic Neanderthal accumulation of large herbivore crania. *Nature Human Behaviour*. <https://doi.org/10.1038/s41562-022-01503-7>

Per a més informació:

comunicacio@iphes.cat

Telf. 616767864 (Gerard)

Comunicació IPHES
c-e: comunicacio@iphes.cat
Telèfon: 607 981 250
Zona Educacional 4. Campus Sescelades URV (Edifici W3)
43007, Tarragona